

ADVIES

Oriëntatiebeginselen voor de rationalisering van de economische instrumenten

Uitgebracht door de Raad van Bestuur van

4 mei 2015

Aanvrager	Minister Gosuin
Aanvraag ontvangen op	13 maart 2015
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie-Werkgelegenheid-Fiscaliteit-Financiën uitgebreid tot alle Commissies
Aanvraag behandeld op	2 en 20 april 2015 In aanwezigheid van een vertegenwoordigster van het Kabinet van Minister Gosuin
Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur op	4 mei 2015
Advies bekrachtigd door de Plenaire zitting op	21 mei 2015

Vooraf

De oriëntatiebeginselen voor de rationalisering van de economische instrumenten, die ter advies en suggesties van de Raad worden voorgelegd, vinden hun oorsprong in de gewestelijke beleidsverklaring 2014-2019. Deze geeft immers aan dat ze het Brussels administratief landschap wil rationaliseren en hervormen om het aantal operationele en « institutionele » actoren te verminderen en om voor meer doeltreffendheid te zorgen : *« (...) een rationalisering van de opdrachten die vervuld worden door de verschillende instellingen die actief zijn op het economische beleidsdomein (Brussels Invest & Export, Impulse.brussels, Citydev.brussels, Finance.brussels, Atrium, Innoviris, ...) en die elk hun activiteiten ontwikkelen binnen hun eigen segment, terwijl sommige van deze structuren aan efficiëntie zouden kunnen winnen door ze samen te voegen. De doelstelling moet er op zijn minst in bestaan de Brusselse bedrijven een uniek loket te verschaffen dat diensten verleent en ondersteuning biedt voor de volledige sector (...) ».*

De oriëntatienota van de strategie 2025, die de Ministerraad van 18 december 2014 heeft goedgekeurd, herneemt de rationalisering van de economische instrumenten : *« Er zal een maximale rationalisering van de opdrachten en structuren van de verschillende instellingen plaatsvinden, zodat de economische actoren en de burgers kunnen beschikken over een vereenvoudigd en toegankelijk instrument. Daarbij dient ernaar gestreefd te worden een wisselwerking tot stand te brengen tussen de instrumenten die bestemd zijn voor de ondersteuning van de economische ontwikkeling, met inbegrip van de financiële en de opleidingsactoren en een uniek loket te verschaffen dat diensten verleent en ondersteuning biedt aan de ondernemingen. In dit verband komt het er onder meer op aan de 1819 te versterken, de erkenning van de begeleidingsstructuren te organiseren, alle actoren die een rol spelen in het ontwikkelingsproces van de KMO's en ZKO's te verenigen, een kadaster op te maken, de gesubsidieerde instellingen die de KMO's en ZKO's bijstaan en begeleiden te evalueren, en een mechanisme in te voeren om het beleid met betrekking tot de begeleiding van de KMO's en ZKO's te coördineren ».*

Het meerderheidsakkoord wil leiden tot een betere complementariteit van de bestaande instrumenten en tot een vermindering van het aantal overheidsstructuren en structuren die door de overheden worden gesubsidieerd. Hiertoe worden er tien oriëntatiebeginselen voor de rationalisering van de economische instrumenten voorgesteld, teneinde de steun aan de ondernemingen te verbeteren.

Advies

1. Algemene beschouwingen

De Raad staat positief tegenover het feit dat de Regering de instrumenten ter ondersteuning van de economische ontwikkeling wil rationaliseren. In dit opzicht wenst hij dat deze rationalisering eveneens kan dienen om :

- de respectievelijke rollen en hoofdpdrachten van de openbare operatoren te verklaren en er de samenhang van te verzekeren ;
- de rol van de operatoren te verduidelijken door de noodzakelijke complementariteit tussen openbare en private operatoren in het bestaand gemengd stelsel te benadrukken ;

- de kosteloosheid van de minimale informatieverstrekking vanwege bepaalde openbare operatoren (toegankelijk voor de ondernemers) te handhaven, waarbij de rol van de overige openbare en private operatoren wordt gerespecteerd.

De Raad begrijpt de kortetermijndoelstellingen om zo tot bepaalde quick-win oplossingen te komen, maar dringt aan op het belang om een langetermijnvisie te ontwikkelen die onontbeerlijk is wanneer er sprake is van economische ontwikkeling. Deze moet op de andere beleidsvoeringen worden aangesloten, zoals dit in de gewestelijke beleidsverklaring werd bepaald.

1.1 Methodologie

De Raad vestigt de aandacht op het belang om een methodologie te definiëren, alvorens de rationalisering van de economische instrumenten ten uitvoer te leggen. Hij beroept zich op de oriëntatienota van de strategie 2025 die de Ministerraad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft goedgekeurd, en ziet het proces als volgt tegemoet :

1. De opmaak van een kadaster en de evaluatie van de organismen die voor het steunverlenend en begeleidend werk van de ondernemingen worden gesubsidieerd

De Raad is van oordeel dat het kadaster van de begeleidingsstructuren de lijsten van diensten die worden aangeboden door alle (openbare en private) operatoren die werkzaam zijn in de ondersteuning en begeleiding van ondernemingen moet integreren, ongeacht deze het ontwikkelingsproces en de levenscyclus van de ondernemingen volledig of gedeeltelijk dekken, en dit met tot doel de ondernemers die gebruik maken van deze diensten alle vereiste duidelijkheid en transparantie te bieden.

De Raad wenst dat de noodzakelijke analyses op het vlak van efficiëntie worden verricht.

2. De organisatie van een erkenning van de begeleidingsstructuren

De Raad benadrukt dat de organisatie van de erkenning van de begeleidingsstructuren van de private en openbare ondernemingen eveneens opnieuw moet worden geëvalueerd, vanuit een oogpunt van kwaliteit van de dienstverlening, maar ook van dat van de synergie die met meer gespecialiseerde partners wordt georganiseerd.

3. De instelling van een voorziening om het beleid op het vlak van de begeleiding van ondernemingen te coördineren

4. De versterking van de 1819

De Raad is er voorstander van om de steun aan het ondernemerschap te versterken in de geest van een uniek loket, met name een virtueel uniek loket in zoverre dit de informatieverstrekking in alle vereiste duidelijkheid en transparantie vereenvoudigt naar de ondernemers toe die van deze diensten gebruik maken. Wat de dienst 1819 betreft, vindt hij het ook noodzakelijk om deze voorafgaandelijk te evalueren (cf. punt 1 supra).

1.2 Afbakening van de perimeter

De Raad heeft vragen bij de perimeter van de rationalisering van de economische instrumenten. Hij vraagt zich af of andere economische actoren dan deze die onder de voogdij van de Minister van Economie vallen, in het kader van deze hervorming ook niet in aanmerking zouden moeten worden genomen. Dit is immers de gedachte die ook in het ontwerp van GPDO terug te vinden is :

- de uitbreiding van de economische pool tot de logistieke activiteiten, om een heuse logistieke knowhow te ontwikkelen ten dienste van de Brusselse ondernemingen, in samenwerking met de Haven, de GOMB, het BAO en Brussel Mobiliteit, alsook met de actoren van de opleiding op dit gebied (in hoofdzaak het Beroepsreferentiecentrum Transport & Logistiek «Iris TL ») ;
- de uitbreiding van het subplatform « advies » tot de actoren van de toeristische en internationale promotie van Brussel, zoals Visit Brussels, met de bedoeling om het « merk Brussel » in het buitenland te promoten en zo, de facto, investeringen, ondernemingen en toeristen aan te trekken¹.

Tevens wil **de Raad** het belang van de Economische Coördinatieraad (ECR) opnieuw bevestigen. Deze uitwisselingsruimte moet blijven bestaan.

1.3 Doelstellingen en gevolgen van de rationalisering

De Raad begrijpt uit de verstrekte verduidelijkingen dat het niet de bedoeling is om aan de bestaande tewerkstelling te raken. Het zou erop aankomen om beter te doen met evenveel menselijke middelen. Hij sluit zich volledig bij deze bekommernis aan. **De Raad** begrijpt echter niet hoe in een dergelijke context een verschuiving van de middelen naar de steun naar de ondernemingen toe zal worden doorgevoerd.

De Raad wil weten welke begroting er voor de hervorming is voorzien en vraagt naar de verschillende scenario's van de kosten-/batenanalyse.

In verband met de banen die in de overheidsbedrijven op het spel staan, vestigt **de Raad** de aandacht op de instelling van begeleidingsmaatregelen of van steun voor verandering, met name wanneer de aard van de banen wijzigt of wanneer één afdeling naar een andere afdeling of in een andere instelling verhuist. Men dient het betrokken personeel in overleg met de betrokken vakbondsorganisaties te omkaderen.

Anderzijds, en in overeenstemming met de oriëntatienota van de strategie 2025 van de Ministerraad², vraagt **de Raad** om de lokale verankering van de adviesstructuren te behouden, om zo de economische activiteit van de ondernemers in de volkswijken te ondersteunen.

Tot slot meent **de Raad** dat de dualiteit van de opdrachten van Citydev (economische en residentiële) diens intrinsieke rijkdom weerspiegelt (zijn vermogen om zijn ervaring en knowhow op het vlak van vastgoed ten dienste te stellen van een geïntegreerde stadsontwikkeling). Diens activiteiten opsplitsen zou bijzonder contraproductief zijn.

1.4 Governance

De Raad vraagt een denkoefening over een aantal onderliggende vragen en uitdagingen die met goed governance samengaan. In dit opzicht benadrukt hij het belang om een evaluatiecultuur in te stellen.

Wat de functies van toezicht en studies betreft, is **de Raad** van oordeel dat een orgaan de gegevens moet centraliseren die alle openbare operatoren inzamelen, en gekruiste en onafhankelijke analyses

¹ Gewestelijk Plan voor Duurzame ontwikkeling, blz. 344.

² De oriëntatienota van de strategie 2025 verklaart « een vereenvoudigd en toegankelijk instrument ter beschikking te stellen van de economische actoren en de burgers » en « om te rationaliseren daar waar het nodig zal blijken ».

moet kunnen ontwikkelen. En het is van fundamenteel belang dat dit orgaan deze vervolgens met de genoemde operatoren deelt.

De *oorspronkelijke* inzameling van de gegevens mag echter de operatoren hoegenaamd niet worden ontnomen, op het gevaar af hen gegevens uit de eerste hand te ontnemen (die ze absoluut nodig hebben om hun werkzaamheden te oriënteren). Zo niet zou men « overlappingsen » en volkomen vermijdbare structuurkosten zien verschijnen.

Tevens dringt hij erop aan om de rol van de sociale partners op het vlak van het beheer van bepaalde Brusselse instellingen te behouden. Zo wijst **de Raad** op de beslissing van de Regering van 6 juni 2013, waarin zij :

« - bevestigt dat ze in voortdurend overleg met de betrokken Brusselse actoren, alsook met de sociale partners wil werken ;

- bevestigt dat ze, volgens dezelfde principes en in dezelfde paritaire vormen, de manier wil handhaven waarop de federale overheid de materies momenteel beheert ».

2. Bijzondere beschouwingen

De Raad deelt het idee van de levenscyclus van de onderneming als uitgangspunt.

Niettemin wijst **de Raad** op het belang van de niveau nul-fase. Deze fase bestaat uit het informeren en uit het promoten van de ondernemingsgeest in scholen, met inbegrip van het sociaal ondernemerschap en de benaderingswijze van de coöperaties. Er zou een cursus basisbeginselen inzake budgetbeheer met het oog op de bewustmaking voor bedrijfsoprichting moeten worden georganiseerd voor de jongere die later ondernemingsprojecten met of zonder winstoogmerk zou kunnen willen opzetten en zijn eigen tewerkstelling zou kunnen willen creëren. Deze acties zullen op middellange en lange termijn hun vruchten dragen.

Bij de versterking van de link tussen de incubatoren en de bedrijventra in verband met de aangeboden begeleiding, vraagt **de Raad** om ook rekening te houden met de bedrijfscoöperaties.

Tot slot verheugt **de Raad** zich over de bijkomende studie, die in de loop van april 2015 werd opgestart om deze oriëntatiebeginselen van de economische instrumenten te objectiveren en te vervolledigen, en vraagt hij om hem deze studie te bezorgen.

*
* *